Bs CK1 H□ Huy Hùng -□

I. M□ đ□u:

1. T□ng quan v□ x□ tr□:

- X□ tr□ là ph□□ng pháp s□ d□ng các b□c x□ ion-hóa vào đi□u tr□ ung th□. Các b□c x□ ion-hóa là nh□ng chùm tia mang năng l□□ng r□t cao, khi chi□u vào v□t ch□t s□ b□t r□i các h□t đi□n t□ (electron) ra kh□i nguyên t□ c□a v□t ch□t đó, t□o nên nh□ng ion.
- T□m ho□t đ□ng c□a x□ tr□ nh□m ki□m soát kh□i u t□i ch□, t□i vùng.
- Tia b□c x□ tác đ□ng trên t□ bào, c□ b□n nh□t là tác đ□ng trên ADN h□n là trên ARN c□a t□ bào ch□t, hay trên màng t□ bào. Phân t□ ADN b□ t□n th□□ng kh□ năng nhân đôi ho□c t□ng h□p khi□n t□ bào ch□t t□ t□. [1]

2. Đ□nh nghĩa "đ□c tính s□m" (early toxicities): Các tác d□ng ph□ x□y ra trong ho□c ngay sau quá trình x□ tr□ (th□□ng trong vòng 90 ngày).

T□n th□□ng c□p tính do tia x□ ch□ y□u liên quan đ□n các t□ bào tăng sinh nhanh, ví d□ nh□ b□ m□t bi□u mô c□a da ho□c đ□□ng tiêu hóa. Tia x□ làm t□n th□□ng các t□ bào g□c, bi□u hi□n khi các mô b□ m□t đi nh□ m□t ph□n c□a quá trình thay th□ t□ bào bình th□□ng, nh□ng không có s□ thay th□ đ□y đ□ c□a các t□ bào g□c do t□n th□□ng do tia x□. Đi□u này d□n đ□n s□ phá v□ hàng rào b□o v□ - th□□ng □ da, niêm m□c mi□ng và đ□□ng tiêu hóa, đ□c bi□t là 1-5 năm sau khi hoàn thành x□ tr□. Sau đó, tăng s□n bù tr□ trong các t□ bào g□c d□n đ□n ph□c h□i. Do đó, các tri□u ch□ng s□ bi□n m□t sau vài tu□n. Khi t□n th□□ng c□p tính không lành hoàn toàn và kéo dài đ□n giai đo□n mu□n, nh□ng t□n th□□ng nh□ v□y là h□u qu□ mu□n. Nh□ng tác đ□ng nh□ v□y th□□ng th□y h□n □ các phác đ□ k□t h□p hóa tr□ v□i x□ tr□, trong đó các mô không th□ ph□c h□i do các tác d□ng đ□c t□ bào đi kèm t□ hóa tr□. [2]

Vi□t b□i Biên t□p viên
Th□ t□, 30 Tháng 4 2025 07:50 - L□n c□p nh□t cu□i Th□ t□, 30 Tháng 4 2025 07:59

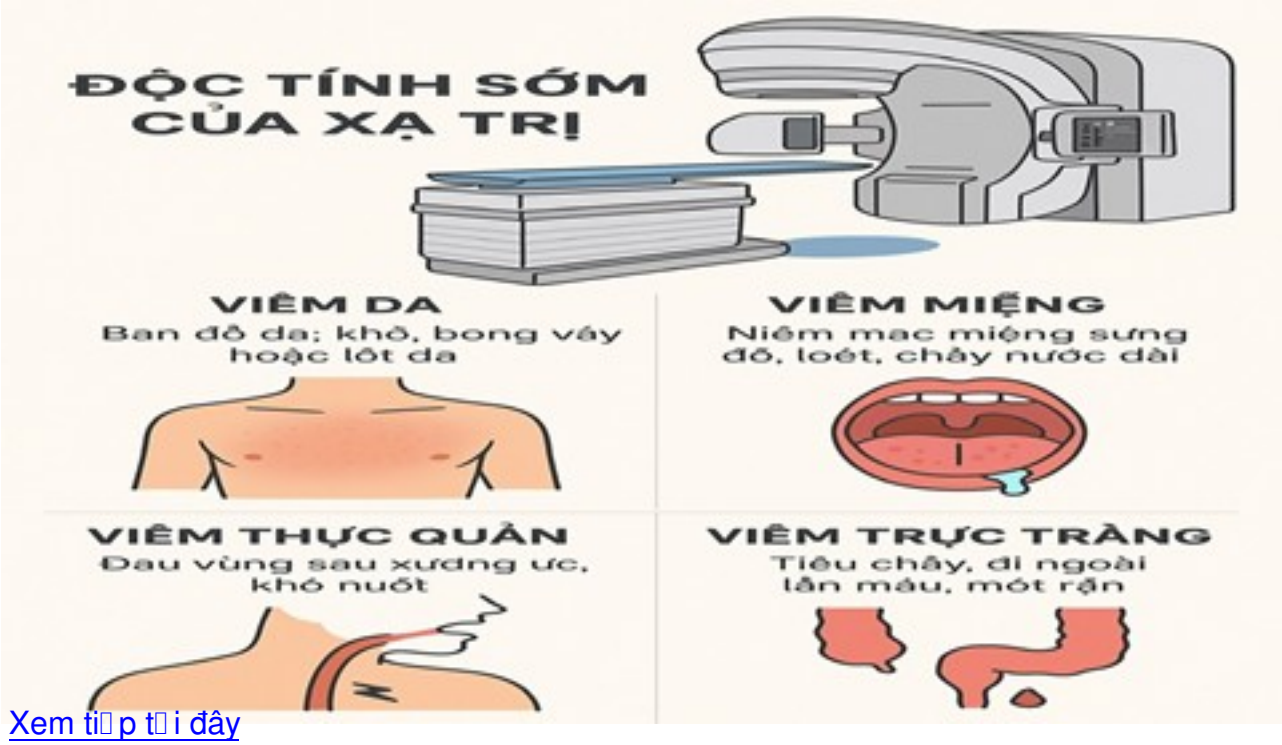

Xem ti□p t□i đây